

Filosofování – pozice vlastní

Cílem každého opravdového filosofování je postavit se myšlenkově na vlastní nohy, tj. vytvořit a co nejvíc si upevnit své „pozice“; a to není možné jinak, než že si filosofující vyjasní a v mezích možností i upevní jednak porozumění sobě samému, jednak že rozpozná a upevní si své místo na světě (i ve světě). Avšak i tato formulace může vést k neporozumění: žádný člověk nedostává své místo ve světě (a na světě) prostě již svým zrozením, i když tím je zajisté mnohé rozhodnuto. Důležité však je, že tím je rozhodnuto jen dočasně a podmíněčně, totiž zejména za té podmínky, že to ten člověk přijme, že to prostě jen akceptuje, ale že se nepokusí s tím něco podniknout, tj. něco, co není jen následkem okolností. To celé by se dalo formulovat také tak, že cílem opravdového filosofování je, aby se filosofující stal sám sebou, tj. aby se jakožto subjekt změnil, byť v navázání na to, čím až dosud byl. Tato formulace je v jistém smyslu lepší než nějaké pozitivní určení toho, čeho by člověk měl dosáhnout, co by měl sám se sebou udělat, neboť důraz je převážně na jeho ochotě, připravenosti a vnitřní síle, nikoli na čemkoli, co by bylo možno vymezit jako nějaký předmětný cíl nebo nějaký předmětný program a plán.

(Písek, 150815-1.)